

שם פעילות: תנועה וצליל במדבר

משך הפעילות: שני מפגשים.

היכן הפעילות מתקיימת: יש לקיים את הפעילות בשטח פתוח הצופה אל הנוף.

מטרת הפעילות: שימוש בצליל ותנועה כדי לאפשר לגירויים קוליים ותנועתיים לחבר אותנו לנוף המדברי.

**הערה: ללא טלפונים ניידים.

ציוד עזר:

1) הפעילת דורשת רמקול Bluetooth איכותי שאפשר בעזרתו להתחבר לטלפון נייד ולשמוע מוזיקה.

2) כלי כתיבה לכל תלמיד (פנקס ועט/עפרון)

3) קטעי מוזיקה מומלצים - להשמיע 2 דקות ראשונות של כל הקטע

<https://youtu.be/rOG57AvNrVo> (יותם אגם יוצר ישראלי)

<https://youtu.be/m9rX1NvpXTE> (במקור נכתב על ידי זקיר חוסיין יוצר הודי)

https://youtu.be/g-YW7I5_3AE (נכתב על ידי אלברטו גיסמונטי יוצר ברזיאלי)

https://youtu.be/eBfyv_Cfsds (יאיר דלאל יוצר ישראלי)

<https://youtu.be/rlgBjVOn6Ls> (קיקוגירו יוצר יפני)

https://youtu.be/bv_4sZCLlr0 (מייק אולדפילד, יוצר מארה"ב)

נושא השיעור	סוג שיעור	הערה
-------------	-----------	------

<p>מחוץ לכיתה. במרחב מדברי</p>	<p>עיוני+ מעשי</p>	<p>מפגש ראשון - התבוננות שקטה בנוף. +האזנה לקטע מוזיקלי תוך התבוננות בנוף. בסיום ההאזנה לשלושה קטעים בשלושה אתרים שונים מתקיימת שיחה.</p>
<p>בחוף במרחב מדברי</p> <p>בחוף במרחב מדברי</p> <p>אפשר ליצור בקבוצה</p>	<p>עיוני+ מעשי</p> <p>מעשי</p>	<p>מפגש שני - האם המדבר הוא מקום שקט? השמעת קטעים שהוקלטו במדבר ודין בעקבות הפעילות.</p> <p>מפגש שלישי: צליל ותנועה במדבר. השמעת קטעים מוזיקליים והתלמידים מגיבים בתנועה . דיון וחזרה על החלק הראשון של הפעילות הראשונה לשם השוואה וסיכום הנושא.</p>
<p>עבודת בית</p>	<p>מעשי</p>	<p>מפגש רביעי</p>

מפגש ראשון - האזנה לקטעים מוסיקליים והתבוננות בנוף.

1. הפעילות מתרחשת מחוץ לבית הספר בשלושה אתרים (לוקיישנים) שונים שהמורה

בוחרת בסביבה הקרובה לבית הספר.

א. בכל אחד מהאתרים התלמידים יושבים כקבוצה אחת אל מול הנוף.

בתחילה הם מתבקשים להתבונן בשקט בנוף במשך חצי דקה.

ב. המורה משמיעה קטע מוזיקלי. קטע באורך של שתי דקות. מתבוננים בנוף תוך כדי

הקשבה למוזיקה.

בסיום ההאזנה, לכתוב במחברת דברים שעלו (תחושות, מחשבות). להגביל למשך

שתי דקות.

הערה: לא מתקיימת שיחה עדיין (היא מתקיימת רק בסיום הפעילות).

ג. עוברים לאתר הבא - וחוזרים על אותו תהליך עם קטע מוזיקלי חדש.

ד. שיחה. בסיום ההאזנה לשלושה קטעים בשלושה אתרים שונים מתקיימת שיחה.

הנחיות כלליות: אפשר להציע לילדים לעצום את העיניים בזמן ההאזנה, לעמוד, לנוע תוך כדי

האזנה אבל אסור לדבר.

שאלות מנחות שניתן להעלות בסיום ההאזנה לשלושת הקטעים:

- האם הייתה לכם חוויה קלה או קשה להתבונן בנוף עם מוזיקה.
- איך היה לכם נוח יותר להתבונן בנוף - עם או בלי מוזיקה.
- איזה מהקטעים אהבתם יותר ולמה.
- האם בהאזנה למוזיקה ראיתם משהו שונה בנוף או האם הבחנתם בפרטים שלא הבחנתם בהם קודם לכן?
- באיזה אופן היה לכם קל יותר להאזין למוסיקה: בעיניים עצומות, בתנועה או בישיבה ולמה?
- האם המוזיקה שינתה את ההתייחסות שלכם אל הנוף?

מפגש שני - האם המדבר הוא מקום שקט?

1. מתחילים בהקראת קטע על ידי המורה (אפשר גם לבחור קטע אחר על השקט של המדבר).

על הנגב / חיים גורי

המקום הזה
יש אנשים שאינם יכולים לחיות במקום הזה,
צהוב להם מדי,
שקט, שאפשר להשתגע.
יש אנשים שאלוהים גדול עליהם.
המדבר הזה, המפחיד
משתק אנשים שנבהלים כשהם שומעים
את הכוכבים בלילות מדבריים.

אבל יש גם אנשים
שנדבקים לשקט הזה,
אינם יכולים לשוב להיפרד ממנו.
אלה נשארים כאן.

2. המורה ישמיע 15 קולות וצלילים שהוקלטו במדבר ויזמין את התלמידים לזהות מה מושמע.

3. לאחר השמעת הקולות/קטעים ייתנהל דיון קצר:

- האם הקולות הפתיעו אתכם בעצם קיומם במדבר?
  - האם קיים שקט מוחלט (דממה) והיכן?
  - תנו דוגמאות למקומות שקטים.
4. המורה תזמין את התלמידים לצעוק ולעשות רעש ככל יכולתם למשך דקה ואז בבת אחת בסימן שהיא תעשה להפסיק. להעלות את השאלות הבאות:
- האם שקט רצוי לנו כבני אדם - אפשר להעלות פה את נושא המנעד והיחסיות של שקט ורעש.
  - האם בעלי חיים אחרים זקוקים גם הם לשקט, או למוזיקה?

מפגש שלישי - צליל ותנועה במדבר.

בחלק הזה של הפעילות נציע לתלמידים לחוות את המדבר דרך צליל ותנועה.

1. א. המורה ישמיע שני קטעים שונים של שתי דקות כל אחד.
בזמן השמעת הקטעים התלמידים יתבקשו לנוע במרחב עם אביזרים.
ב. לנוע עם אותם אביזרים, ללא מוזיקה.
הערה: אפשר לעבוד ביחידים, בזוגות או בקבוצות.
- חומרי עזר:** חשוב לספק חומרי עזר לצורך הפעילות. דוגמא לחומרי עזר שיכולים לסייע
- שקיות ניילון גדולות וצבעוניות (ראה וידאו)
  - בדים גדולים וצבעוניים שאפשר להניע מול הרוח
  - אפשר להשתמש גם בעפיפונים (אך דורש זמן רב יותר בהרכבה שלהם)
  - אפשר לחבר שקית ניילון גדולה לחוט באורך מטר ואז לרוץ עם השקית במרחב
  - דפי נייר או עיתון

רעיונות לתנועה

- תנועה של שקית ברוח (בריצה או הליכה)
- תנועה של בד ברוח או הנעה של בד בתנועה למעלה ומטה
- הליכה במעגלים
- הזזה של נייר A3 (גדול) או נייר עיתון

הערה: אפשר גם לקיים את הפעילות בקבוצה ולהזמין את הקבוצה ליצור קטע משותף (קטע טיקטוק)

דוגמאות

<https://www.facebook.com/danielle.lamensdorf/videos/3919134298097683>

(צריך לספק דוגמאות נוספות)

2. לחזור לשבת ולהתבונן בנוף בשקט.
3. לאחר הפעילות ניתן לקיים דיון בשאלות הבאות:
  - האם החוויה התנועית סייעה לכם לשבת בשקט ולהתבונן בנוף?
  - האם חשתם או ראיתם דברים חדשים לאחר החוויה התנועיתית?

מפגש רביעי: עבודת בית

אפשר לחזור על התהליך בבית. כל אחד מחוץ לבית עם קטע מוזיקלי לפי בחירת התלמיד

1. לנסות לשבת בשקט חצי דקה ולהתבונן בנוף.
2. להאזין לקטע מוזיקלי לפי בחירתו תוך התבוננות בנוף.
3. לצאת אל הנוף ולהתבונן בו שוב ללא מוזיקה.
4. לנוע עם שקית או בד עם או בלי מוזיקה ולצלם.
5. לכתוב כמה זמן הצליחו. ומה המחשבות והתחושות שעלו.
6. לצרף בני משפחה לתהליך.